

АДМІНІСТРАТИВНА КАРАНІСТЬ ПРАВОПОРУШЕНЬ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ: ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ДОКТРИНАЛЬНОГО ВИЗНАЧЕННЯ ТА ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У статті досліджується поняття «адміністративне правопорушення в інформаційній сфері», розглядається така його невід’ємна ознака, як адміністративна караність, визначаються особливості її законодавчого закріплення та практичного застосування, встановлюється правовий і функціональний зв’язок відповідних деліктів з адміністративними покараннями, формулюються окремі пропозиції з удосконалення адміністративно-деліктного законодавства в інформаційній сфері.

Ключові слова: адміністративне правопорушення в інформаційній сфері, адміністративна караність діяння, адміністративно-деліктні норми, інформаційне законодавство, склад адміністративного правопорушення.

**Заярний Олег
Анатолійович,**

кандидат юридичних наук, асистент кафедри адміністративного права юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Модернізація державного управління, поєднана з проникненням електронно-цифрових технологій у механізм його здійснення, поява нових видів і форм інформаційної діяльності неухильно призводять до істотного розширення інформаційної сфери як об’єкта державного управління, посилюють інтеграційні процеси між її елементами та інструментами діяльності суб’єктів публічної адміністрації.

Наявність зазначених процесів у сучасному інформаційному суспільстві, поєднана з відставанням правового регулювання інформаційних відносин від темпів розвитку інформаційно-телекомунікаційних технологій, учинення в інформаційному просторі діянь, не визнаних нормами законодавства як злочини або інші правопорушення, але таких, що заподіюють значну шкоду суб’єктам інформаційних правовідносин, зумовили стрімке зростання кількості правопорушень, учинених в інформаційній сфері або з використанням інформації – в інших сферах державного управління.

Традиційно серед правопорушень, учинених в інформаційній сфері, найбільш масовими, системними, а часто і латентними були і залишаються адміністративні

інформаційні правопорушення, що дає підстави віднести адміністративну деліктність до найбільших загроз інформаційної безпеки держави.

Викладені та інші чинники юридичної дійсності ставлять перед наурою адміністративного та інформаційного права завдання з розробки комплексу правових засобів, здатних забезпечити ефективне запобігання вчиненню адміністративних правопорушень в інформаційній сфері, гарантувати належне покарання за порушення норм інформаційного законодавства.

В юридичній літературі адміністративні правопорушення в інформаційній сфері, проблеми застосування адміністративних покарань за їх вчинення були предметом досліджень багатьох учених і практиків – І. Бачило, А. Благодарного, О. Леонідової, Д. Савчишкіна, О. Стоїцького, О. Чуприни та інших, однак деякі проблеми правового регулювання та правоохоронної діяльності в цій сфері залишилися поза увагою дослідників.

Метою статті є дослідження поняття, правових форм законодавчого встановлення і практичної реалізації адміністративної караності правопорушень в інформаційній сфері, формулювання окремих пропозицій з удосконалення адміністративно-деліктного законодавства, яким регулюється механізм запобігання цьому різновиду правопорушень.

Предмет дослідження становлять адміністративні правопорушення в інформаційній сфері та система адміністративних покарань, які встановлено адміністративно-деліктним законодавством України за їх вчинення.

Формулюючи поняття «адміністративне правопорушення», Кодекс України про адміністративні правопорушення від 24 грудня 1984 р. (далі – КупАП) як його невід’ємну ознаку визнав адміністративну караність діяння, тобто обов’язкове настання адміністративної відповідальності особи, яка вчинила адміністративне правопорушення.

Закон України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 р. № 2657-ХІІ у редакції від 13 січня 2011 р. у ч. 1 ст. 6 визнав установлену законодавством відповідальність за інформаційні правопорушення невід’ємною гарантією забезпечення права особи на інформацію [1], що під іншим кутом зору може розглядатися як невідворотність покарання за ці правопорушення.

У межах інформаційної сфери адміністративна караність, як ознака правопорушень, віддзеркалює правову реакцію держави на вчинене діяння (дію чи бездіяльність), покладає на правопорушника негативні наслідки застосування санкцій адміністративно-деліктних норм як результату вчиненого правопорушення [2].

Щодо адміністративних правопорушень в інформаційній сфері законодавство України припускає різні форми покарання правопорушників – як за кількісними та якісними властивостями, так, і за характером впливу на поведінку порушника.

Серед дослідників проблематики адміністративних правопорушень в інформаційній сфері найбільшу підтримку одержав погляд, відповідно до якого, зважаючи на немайнову природу інформації, її придатність

до необмеженого тиражування, часту непов'язаність з матеріальним носієм або безпосереднім власником, здатність до зміни як за змістом, так і за формою, найбільш поширеними видами за адміністративні правопорушення в інформаційній сфері є майнові покарання, передусім штрафні [3, с. 9].

Наведений погляд ґрунтується на численних адміністративно-деліктних нормах, санкції яких установлюють штраф як міру покарання за адміністративні правопорушення в інформаційній сфері: ст. ст. 51-2, 53-2, 91-4, 145, 146, 148, 148-2, 148-3, 148-5, 212-2, 212-3, 212-5, 212-6 КУпАП, ст. 27 Закону України «Про рекламу», п. 2–5 Постанови Кабінету Міністрів України «Про порядок застосування санкцій за порушення законодавства про рекламу» від 26 травня 2004 р. № 693 тощо.

Як правило, зазначена міра адміністративного покарання виражається в неоподаткованих мінімумах доходів громадян, що має наслідком невідповідність розмірів адміністративних штрафів характеру і наслідкам адміністративних деліктів в інформаційній сфері у зв'язку зі сталим, незначним розміром цієї облікової одиниці, чим фактично знижуються карні, профілактичні властивості цього виду стягнень.

Водночас законодавство України передбачає окремі винятки щодо загально поширеної форми вираження адміністративної караності, які виявляються в залежності кількісних та якісних показників цієї ознаки адміністративних правопорушень від майнової оцінки вартості інформа-

ційної продукції, інформаційно-телекомунікаційних послуг (ст. 27 Закону України «Про рекламу» від 3 липня 1996 р. № 270/96-ВР, ст. 41 Закону України «Про телекомунікації» від 18 листопада 2003 р., п. 1–7 Постанови Кабінету Міністрів України «Про порядок застосування санкцій за порушення законодавства про рекламу» від 26 травня 2004 р. № 693).

Установлюючи розміри штрафів як покарань за адміністративні правопорушення в інформаційній сфері, законодавство низки країн використовує як базову розрахункову одиницю офіційно встановлений розмір мінімальної заробітної плати. Такий нормотворчий підхід знайшов своє легальне відбиття в нормах адміністративно-деліктного законодавства Албанії, Болгарії, Бельгії, Італії, Казахстану, Латвії, Німеччини, Російської Федерації, Сербії, Словенії, Франції та інших країн.

З позицій реалізації завдань із запобігання адміністративних правопорушень в інформаційній сфері в науці адміністративно-деліктного права України позитивним визнано досвід зарубіжних країн щодо встановлення розміру адміністративних штрафів у мінімальних заробітних платах [4, с. 7].

Динамічна природа мінімальної заробітної плати як облікової фінансової одиниці сприяє наближенню розміру адміністративного покарання до наслідків протиправної поведінки, що забезпечить функціонально-правову єдність, узгодженість і невід'ємність законодавчо встановлених ознак адміністративних деліктів в інформаційній сфері.

У зв'язку з цим вважаємо науково обґрунтованою пропозицію щодо потреби заміни неоподаткованого мінімуму доходів громадян на мінімальний розмір заробітної плати при встановленні адміністративних покарань у формі штрафу за модернізації адміністративно-деліктного законодавства, розробки проекту Адміністративно-деліктного кодексу України.

Законодавче об'єднання значної кількості адміністративних правопорушень в інформаційній сфері за ознакою виду адміністративного покарання не завжди означає настання для правопорушника однакових за кількісними критеріями наслідків протиправної поведінки.

Санкції окремих адміністративно-деліктних норм, зокрема ст. ст. 51-2, 53-2, 91-4, 145, 146, 148, 148-2, 148-3, 148-5, установлюють досить широкі мінімальні та максимальні межі негативного, примусового впливу на поведінку порушника одних і тих же обмежень та заборон в інформаційній сфері, що на практиці породжує виникнення додаткових корупційних ризиків.

Отже, закон, окрім загальних обставин, що пом'якшують чи обтяжують адміністративну відповідальність, фактично не встановлює додаткових критеріїв визначення остаточного розміру покарань виходячи з його мінімальних і максимальних меж, що фактично ставить перед уповноваженим органом адміністративної юрисдикції завдання з визначення однієї із властивостей адміністративного правопорушення – призначення покарання за його вчинення.

У правозастосовчому аспекті реалізація санкцій зазначених адміністративно-деліктних норм може призвести до неоднакових за ступенем впливу на інтереси порушника наслідків. Іншими словами, у межах окремих видів адміністративних правопорушень в інформаційній сфері адміністративна караність цих проступків може істотно розрізнятися за якісними показниками в однакових категоріях справ, що призводить до зниження профілактичної дії адміністративних стягнень.

З метою усунення зазначених корупційних ризиків, забезпечення пропорційності покарань суспільно шкідливим наслідкам адміністративних правопорушень, удосконалення профілактичної дії майнових адміністративних стягнень в інформаційній сфері пропонуємо в нормах КУпАП закріпити загальне правило, відповідно до якого мінімальна межа майнового адміністративного покарання не може бути меншою за половину від його максимальної межі за конкретний різновид адміністративного правопорушення.

Щодо деяких адміністративних правопорушень, суб'єктами яких є фізичні чи юридичні особи, законодавство України припускає вияв адміністративної караності через застосування до порушника стягнень у формі конфіскації майна та речей, що стали безпосереднім знаряддям чи об'єктом адміністративного правопорушення (ст. 51-2, 146 КУпАП), попередження (ст. 92-1 КУпАП), анулювання ліцензії на провадження певного різновиду господарської діяльності (ст. 72 Закону України «Про телебачення і радіомовлення»).

Законодавче розширення системи адміністративних покарань за правопорушення в інформаційній сфері має у своїй основі виконання нормами адміністративно-деліктного законодавства завдань з профілактики адміністративних правопорушень, урізноманітнення правових форм впливу на майнові чи особисті (немайнові) інтереси делінквента, обмеження або позбавлення їх реальної можливості використовувати спеціальні засоби вчинення правопорушень, результати деліктологічної поведінки, розпоряджатися ними.

Аналіз норм чинного в Україні законодавства на предмет виявлення сутності адміністративної караності як ознаки адміністративних правопорушень в інформаційній сфері дозволяє виокремити низку проблем, пов'язаних із цією властивістю адміністративних деліктів:

По-перше, визначаючи те або інше діяння як адміністративне правопорушення в інформаційній сфері, закон в окремих випадках не встановлює міру адміністративної чи будь-якої іншої юридичної відповідальності за його вчинення.

Говорячи критеріями правового регулювання, законодавство України встановлює протиправність окремих діянь, проте не передбачає важливу його ознаку – адміністративну караність, що згідно із загальноприйнятими в теорії та практиці адміністративної деліктології поглядами виключає можливість кваліфікації діяння як адміністративного правопорушення [5].

Незважаючи на обов'язковість адміністративної караності діянь, ви-

знаних адміністративними правопорушеннями, законодавство України передбачає окремі склади проступків, не наділених такою властивістю.

Винятком із загального правила є правопорушення, вчинені особами, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів. Зазначені суб'єкти, як правило, несуть відповідальність за дисциплінарними статутами, а тому адміністративна караність як ознака скоєних ними правопорушень відсутня, хоча від цього такі проступки не перестають бути адміністративними, а лише відбувається заміна одного різновиду юридичної відповідальності іншим [6, с. 64].

По-друге, практика законотворчого процесу в інформаційній сфері часто припускає формулювання різнозначних складів адміністративних правопорушень у різновидових за юридичною силою актах адміністративного законодавства. При цьому лише одне з таких порушень забезпечується санкцією адміністративно-правової норми.

Така модель правового регулювання притаманна зокрема для відносин, що складаються у сфері забезпечення доступу до публічної інформації, у сфері обігу та використання державної, комерційної таємниці. Так, Закон України «Про державну таємницю» від 21 січня 1994 р. № 3855-VII у ст. 39 закріплює 17 складів правопорушень, пов'язаних із державною таємницею, і лише 8 із них знайшли своє відбиття в ст. 212-2 КУпАП і забезпечені заходами адміністративної відповідальності.

Іншим прикладом того ж порядку є норма, закріплена у ч. 1 ст. 24

Закону України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 р. № 2939-VI, якою встановлено 9 складів правопорушень у сфері забезпечення доступу до публічної інформації, однак тільки 3 з них були перенесені в норми ст. 212-3 КУпАП.

За загальним правилом, з таких видів правопорушень адміністративним повинно визнаватися те, склад якого визначений диспозицією адміністративно-деліктної норми, що забезпечується відповідною адміністративно-правовою санкцією [7].

Розділяючи зазначений погляд, пропонуємо з положень ст. 39 Закону України «Про державну таємницю» від 21 січня 1994 р. № 3855-VII та ч. 1 ст. 24 Закону України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 р. визначені в них склади проступків вилучити, а ті з них, що не одержали самостійного закріплення в нормах адміністративно-деліктного законодавства, відтворити в приписах КУпАП з відповідними заходами адміністративної відповідальності.

Деякі дослідники, розглядаючи проблему встановлення адміністративних стягнень поза нормами КУпАП, формулюють погляд, відповідно до якого види адміністративних правопорушень та адміністративні стягнення за їх вчинення мають визначатися спеціальними нормами галузевих законів, якими регулюються окремі види правовідносин [8, с. 214]

В основі наведеного погляду перебуває правовий зв'язок між структурними елементами інформаційних правовідносин та наслідками порушення чинних для суб'єктів таких

правовідносин обмежень і заборон, що забезпечує більш тісний зв'язок між правовідносинами, у межах яких вчинено правопорушення, самим правопорушенням та відповідальністю за його скоєння [7].

Зазначений науковий погляд знайшов своє відбиття в нормах ст. 27 Закону України «Про рекламу», ст. 41 Закону України «Про телекомунікації» та інших законодавчих актах.

КУпАП у ст. 2 прямо зазначає, що законодавство України про адміністративні правопорушення складається з цього Кодексу та інших законів України, які до включення їх у встановленому порядку до Кодексу застосовуються безпосередньо [9].

Не заперечуючи проти застосування законів про адміністративну відповідальність, КУпАП у той же час вказує на відкладальну обставину застосування цих законів – до моменту їх включення до Кодексу.

Запровадження зазначеного нормативного припису в правове поле України означає прагнення законодавця систематизувати всі адміністративно-деліктні норми в межах єдиного кодифікованого акта – КУпАП.

На наш погляд, зазначена лінія законотворчого процесу у сфері запобігання адміністративних правопорушень спрямована на поглиблення логічно-функціональних зв'язків між спеціальними адміністративно-деліктними нормами, якими визначаються ознаки конкретних складів адміністративних правопорушень в інформаційній сфері, передбачаються види і розміри стягнень за їх вчинення, а також нормами загальної частини КУпАП, що встановлюють підстави,

види, строки застосування адміністративної відповідальності, обставини, які пом'якшують чи обтяжують покарання.

Виняток із загального правила становлять положення про адміністративну відповідальність юридичних осіб в інформаційній сфері, які в силу обмеженої дії норм КУпАП за колом суб'єктів знайшли своє відбиття в інших актах адміністративного, господарського та інформаційного законодавства, якими регулюються окремі різновиди інформаційної діяльності.

Концентрація в структурі КУпАП абсолютної більшості матеріальних і процесуальних адміністративно-деліктних норм має наслідком зменшення кількості бланкетних норм, дія яких проникає в інформаційну сферу, знижує ризик знищення родових особливостей інформаційних правопорушень – адміністративних, дисциплінарних, кримінальних та цивільно-правових, чим забезпечується більш правильна, послідовна побудова правового механізму запобігання розвитку адміністративної деліктності в інформаційній сфері.

Не виключаючи ймовірності виникнення ризиків порушення норм інформаційного законодавства, правового режиму інформації, інформаційних ресурсів, законодавство України передбачає обставини, з виникненням яких діяння, що за формальними ознаками є протиправним, не вважається адміністративним правопорушенням і не тягне за собою застосування адміністративних стягнень.

Мова йде насамперед про крайню необхідність, що згідно з приписами ст. 18 КУпАП визнається обстави-

ною, яка виключає протиправність діяння.

Відповідно до ст. 18 КУпАП: «Не є адміністративним правопорушенням дія, яка хоч і передбачена цим Кодексом або іншими законами, що встановлюють відповідальність за адміністративні правопорушення, але вчинена в стані крайньої необхідності, тобто для усунення небезпеки, яка загрожує державному або громадському порядку, власності, правам і свободам громадян, установленому порядку управління, якщо ця небезпека за таких обставин не могла бути усунута іншими засобами і якщо заподіяна шкода є менш значною, ніж відвернена шкода» [9].

Своєрідна правова природа інформаційної сфери та її складових елементів значною мірою позначається на формах зовнішнього прояву, наслідках виникнення обставин крайньої необхідності, пов'язаних з обігом і використанням інформації.

Як слідує зі змісту норми, передбаченої у ч. 2 ст. 32 Конституції України від 28 червня 1996 р. № 254к/96ВР, «Не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини» [10].

Зазначене конституційне положення одержало розвиток у спеціальних нормах окремих законів України щодо конкретних видів інформації – публічної, комерційної, банківської, службової тощо.

Згідно з ч. 2 ст. 8 Закону України «Про доступ до публічної інформації»

від 13 січня 2011 р. № 2939-VII суб'єкти владних повноважень – розпорядники публічної інформації, які володіють конфіденційною інформацією, можуть поширювати її лише за згодою осіб, які обмежили доступ до інформації, а за відсутності такої згоди – лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини.

При цьому за правилами, закріпленими у ч. 1 ст. 11 цього Закону, «Посадові та службові особи не підлягають юридичній відповідальності, незважаючи на порушення своїх обов'язків, за розголошення інформації про правопорушення або відомостей, що стосуються серйозної загрози здоров'ю чи безпеці громадян, довкіллю, якщо особа при цьому керувалася добрими намірами та мала обґрунтоване переконання, що інформація є достовірною, а також містить докази правопорушення або стосується істотної загрози здоров'ю чи безпеці громадян, довкіллю» [11].

Із системного тлумачення змісту наведених норм слідує, що крайня необхідність в інформаційній сфері становить собою дії суб'єктів інформаційних правовідносин щодо розкриття інформації з обмеженим доступом, надання доступу до інформаційних ресурсів, інформаційно-телекомунікаційних систем, які за формальними та/або матеріальними ознаками визнаються адміністративними правопорушеннями, але через наявні загрози для національної безпеки, інформаційного простору, економічного добробуту та прав людини, коли ця небезпека за таких обставин не могла бути усунута іншими засо-

бами, не вважаються правопорушеннями, якщо заподіяна шкода є менш значною, ніж відвернена.

Визначаючи загальні критерії стану крайньої необхідності, КУпАП у ст. 18 у той же час не дав відповіді на питання, чи є закріплені в актах законодавства України обставини, що характеризують діяння як вчинене у стані крайньої необхідності, виключними, чи перелік таких обставин може розширюватися рішеннями суду?

Відповідь на поставлене питання перебуває в межах змісту правових норм, якими встановлено обставини, які виключають протиправність діянь в інформаційній сфері.

Конституція України (ч. 2 ст. 32), Закон України «Про доступ до публічної інформації» (ч. 2 ст. 8, ч. 1 ст. 11), інші законодавчі акти фактично встановлюють вичерпний перелік обставин, з настанням яких виключається протиправність діяння в інформаційній сфері.

Зважаючи на імперативний, виключний характер обставин, які зумовлюють стан крайньої необхідності діяння, можна зробити висновок, відповідно до якого лише закон може встановлювати обставини, що за формальними ознаками характеризують діяння як протиправне, але з виникненням стану крайньої необхідності виключають його протиправність.

Виходячи з наведеного вище законодавчого підходу, адміністративна караність як невід'ємна ознака та безпосередній наслідок адміністративних правопорушень в інформаційній сфері віддзеркалює правове оцінювання державою протиправного

використання інформації, інформаційних ресурсів, інформаційно-комунікаційних систем, фактів порушення права на інформацію фізичних чи юридичних осіб.

Незважаючи на безпосередній вияв негативної реакції держави на розвиток адміністративної деліктності в інформаційній сфері через юрисдикційну діяльність уповноважених органів, кількісні та якісні показники адміністративних покарань перебувають виключно в межах, визначених адміністративно-деліктними нормами.

Ураховуючи значне посилення впливу інформації, інформаційно-комунікаційних систем на суспільні та державно-політичні процеси, розширення сфери, обсягу обігу інформації, чинне адміністративно-деліктне законодавство України в інформаційній сфері потребує послідовної, системної модернізації в частині розширення складів адміністративних інформаційних правопорушень, розширення і посилення стягнень, що підлягатимуть застосуванню за їх вчинення як щодо фізичних, так і юридичних осіб – суб'єктів інформаційних правовідносин.

Список використаних джерел:

1. Про інформацію. Закон України від 2 жовтня 1992 р. № 2657-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650
2. Максимов И. В. Административные наказания / И. В. Максимов. – М.: Норма, 2009.
3. Савчишкин Д. Б. Административная ответственность в области связи и информатизации : автореф. дис. канд. юрид. наук / Д. Б. Савчишкин. – М., 2011. – 16 с.
4. Чуприна О. В. Административная ответственность за нарушения права на информацию / О. В. Чуприна. – К., 2013. – 175 с.
5. Административная ответственность : учебн.-практ. пособие // Э. Г. Липатов, А. В. Филатова, С. Е. Чаннов / под ред. С. Е. Чаннов. – М.: Волтерс Клувер, 2007 [Электронный вариант]. – Режим доступа : www.consultant.ru.
6. Куліщенко В. С. Захист від неправомірного використання ділової репутації суб'єктів господарювання у конкуренції : дис. канд. юрид. наук: 12.00.04 / Куліщенко Валерія Сергіївна. – О., 2003. – 195 с.
7. Савчишкин Д. Б. Информационно-административное правонарушение: понятие, признаки, состав / Д. Б. Савчишкин // Административное и муниципальное право. – 2011. – № 7 [Электронный вариант]. – Режим доступа : www.consultant.ru.
8. Полушкин А. В. О понятии информационного правонарушения / А. В. Полушкин // Российский юридический журнал. – 2009. – № 3. – С. 208–214.
9. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1123.
10. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
11. Про доступ до публічної інформації: Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2011. – № 32. – Ст. 314.

Зяярный О. А. Административная наказуемость правонарушений в информационной сфере: некоторые проблемы доктринальных определения и законодательного обеспечения.

В статье исследуется понятие «административное правонарушение в информационной сфере», рассматривается такой его признак, как административная наказуемость, определяются особенности его законодательного закрепления и практического применения, устанавливается правовая, функциональная связь между деликтами данного вида и административными наказаниями, формулируются отдельные предложения по усовершенствованию административно-деликтного законодательства в информационной сфере.

Ключевые слова: административное правонарушение в информационной сфере, административная наказуемость деяния, административно-деликтные нормы, информационное законодательство, состав административного правонарушения.

Zaiarnyi O. A. Administrative penalty for deeds of crime in the information sector. Problems of doctrine definition and legislative regulation

This article examines the issue of «administrative offense in the information sector» and describes this integral feature of administrative offence in the information sector as administrative punish ability. The author identifies features of the legislative strengthening and practical applications of the administrative punish ability. Legal and functional relationship between the appropriate delicts and the administrative punishment is set.

Special attention is paid to the role of court or other subjects of public administration in admeasuring final punishment for carrying out the administrative offence in the information sector.

The ways of regulatory consolidation and practical awarding of the measure of administrative penalty for delicts in the information sector are covered in the article. The author considers the effect of the extreme necessity on administrative punishable act.

Much attention in the article is paid to legal and functional relationship between structural elements of the information sector which are illegally attacked on, and the size of the administrative penalty. The author also formulates specific proposals to improve administrative and tort legislation in the information sector.

The author analyzes the problem of the expanding forms of administrative punish ability by introducing new types of administrative penalties in the legislation of Ukraine and the expansion of administrative liability of legal persons that are subjects of information activity.

Key words: administrative offence in the information sector, administrative punishable act, administrative and tort rules, information legislation, body of administrative offence.

Стаття надійшла до редакції 10.05.2014